Inventaris archief Stalins, Elaerts, Calders

Het eerste luik van deze schenking kwam tot stand in 2002, toen glazenier Armand Calders het archief van de firma Stalins & Janssens, en dat van de firma Elaerts & Calders overdroeg aan APA. Het archief dat betrekking had op de activiteiten van Armand Calders zelf, bleef voorlopig in bezit van de schenker en werd na diens overlijden (2005) in 2008 overgedragen. De ontwerpen die Armand Calders voor de glasramen in zijn eigen woning (Buizegemlei 41, Edegem) maakte, zijn niet opgenomen in de schenking en zijn in het bezit van zijn weduwe. Er zijn wel scans gemaakt van deze ontwerpen.

Bibliografie: *Bouwen in beeld*, p. 250-254 (met verdere bibliografie)

Verdere inventarisatie:
2 gehelen, enerzijds Stalins/Janssens en Stalins jr.= SJ (eigen nummering); anderzijds de drie generaties Calders en Elaerts = CE/C (idem eigen nummering)
Daarbinnen zo mogelijk geografisch

Tekeningen

- reliëf van de cantoria …, rood krijt
- modeltekeningen (8 ex.) van naakte mannen, potlood
- tekeningen naar antieke beelden (5 ex.), gesigneerd Stalins, potlood
- 7 houtskooltekeningen van vrouwelijk model, naakt en gekleed, gesigneerd A. Calders

3. Ontwerpen en kartons voor glasramen

3.1 August Stalins

. Antwerpen, begijnhofkerk

- ontwerp voor glasraam van de Heilige Begga, gesigneerd en gedateerd maart 1903, ingekleurde pentekening

. Dülken

- ontwerp voor een glasraam met Adam en Eva, voorzien van de bedrijfsstempel, pentekening

. Geel, Sint-Dimpnagasthuis

- ontwerp voor twee glasramen met de Onthoofding van de Heilige Dimpna en de Heiligen Augustinus en Elisabeth, gesigneerd en gedateerd 27/7/1905, ingekleurde pentekening

. Meer, kerk Onze-Lieve-Vrouw Bezoeking

- ontwerp voor een glasraam met Calvarie, ingekleurde pentekening, 1872

. Mortsel, Heilig Kruiskerk

- ontwerp voor glasraam met scènes uit de Passie van Christus, ingekleurde pentekening, gesigneerd en gemonogrammeerd, gedateerd 10/9/1894, achteraan voorzien van droogstempel en inktstempel met vidimus van de Koninklijke Commissie, 15/12/1894
- ontwerp voor glasraam met scènes uit het leven van Maria en de Passie van Christus, ingekleurde pentekening, gesigneerd en gedateerd 1 januari 1902, ingekleurde pentekening

. Olen (Onze-Lieve-Vrouw Olen), Onze-Lieve-Vrouwekerk

- ontwerp voor glasraam met de Heilige Coleta in aanbidding voor Christus op het kruis, ingekleurde pentekening

. Temse

- ontwerp voor glasraam van de Heilige Amelberga, gesigneerd en voorzien van de bedrijfsstempel, pentekening

. niet gelokaliseerd

- ontwerp voor twee kleine glasramen van de Heilige Jacobus en de Heilige ?, ingekleurde pentekening, voorzien van bedrijfsstempel
- ontwerp voor glasraam met de verschijning van ? aan twee kinderen, gesigneerd en voorzien van de bedrijfsstempel, ingekleurde pentekening
- ontwerp voor glasraam met de Verheerlijking van Maria, gesigneerd en voorzien van de bedrijfsstempel, pentekening
- ontwerp voor glasraam van een heilige bisschop, gesigneerd, ingekleurde pentekening
- ontwerp voor glasraam van de Heilige Walburgis/Amelberga (?), gesigneerd en voorzien van de bedrijfsstempel, pentekening

3.2 Augustin Stalins

. Calcutta

- ontwerp voor glasraam, gesigneerd en gedateerd 29 juni 1920 en voorzien van de bedrijfsstempel, ingekleurde pentekening

. Essen, Sint-Vincentius a Paolokerk

- ontwerp voor een glasraam van de Heilige Antonius en van de Heilige Johannes de Doper, gemonogrammeerd, voorzien van de bedrijfsstempel en gedateerd 20/6/1923, ingekleurde pentekening

. Millen (welke kerk?)

- ontwerp voor glasraam met scène van een heilige abt die een Christusbeeld aanbidt, gesigneerd en gedateerd 11/7/1919 met vermelding 'Projekt II'en voorzien van de bedrijfsstempel, ingekleurde pentekening

. Stabroek, Sint-Catharinakerk

- goedgekeurd ontwerp voor twee glasramen, met voorstelling van vrouwelijke heilige in aanbidding van het Heilig Hart en de Heiligen Machutus en Catharina, gemonogrammeerd, gesigneerd Stalins & zoon, gedateerd 31/1/1905 en voorzien van de bedrijfsstempel, ingekleurde pentekening

. niet gelokaliseerd

- ontwerp voor glasraam met de jonge Christus tussen de schriftgeleerden, gesigneerd en gedateerd 7/6/1912 en voorzien van de bedrijfsstempel, ingekleurde pentekening
- August of Augustin Stalins, reeks van 22 ontwerpen voor glasramen van heiligen (iconografisch gebaseerd op het werk van Charles Cahier, *Caractéristiques des saints dans l'art populaire*, Parijs, 1867), pentekening op drie vellen papier
- August of Augustin Stalins, ontwerp voor een glasraam van de Heilige Norbertus, ingekleurde pentekening
- August of Augustin Stalins, ontwerp voor een glasraam met de moord op de Heilige Thomas Becket, ingekleurde pentekening
- August of Augustin Stalins, ontwerp voor een glasraam met wapen en spreuk *E monte leges*, ingekleurde pentekening (op ware grootte?)
- August of Augustin Stalins, ontwerp voor een glasraam van de Heilige Johannes de Evangelist, voorzien van de bedrijfsstempel, ingekleurde pentekening
- August of Augustin Stalins, ontwerp voor een glasraam van de Heiligen ?, Hubertus en Catharina, ingekleurde pentekening
- August of Augustin Stalins, fragment (waarschijnlijk variant) van een ontwerp voor een glasraam van een heilige op audiëntie bij de paus, ingekleurde pentekening

3.3 Charles Elaerts en Frans Calders

. Antwerpen, Groenstraat 78

- ontwerp voor deur met glaspanelen voor de eetkamer van de woning van weduwe Caumette, ingekleurde pen- en potloodtekening, gesigneerd (onleesbaar) en gedateerd 27/9/1924

. Antwerpen, Pelikaanstraat, Hôtel de l'Industrie

- ontwerp voor glaskoepel en deur met glaspanelen door architect (onleesbaar), gesigneerd en gedateerd 5/10/1929

. Antwerpen (Berchem), Sint-Hubertuskerk

- goedgekeurd ontwerp voor 7 glasramen : de Heilige Jozef, Mozes, Doopsel van Christus, Naaman en de Heilige Florencius, ingekleurde pentekening, met stempel van de KCML gesigneerd Elaerts en Calders (beschadigd) voorzien van bedrijfsstempel en met dateringen 1920 en 1921

. Balen, Sint-Andrieskerk

- goedgekeurd ontwerp voor twee glasramen: Marteling van de Heilige Andreas en Roeping der Apostelen, met Heiligen Barbara en Cecilia, ingekleurde potloodtekening, gesigneerd Elaerts en Calders en gedateerd 1911, met stempel Koninklijke Raad voor Kunstgebouwen en stempel Ministerie van Justitie, achterkant met stempel en vidimus van kerkfabriek en gemeentebestuur

- goedgekeurd ontwerp voor twee glasramen: Opdracht in de tempel en Annunciatie, met Heiligen Rosalia en Ludovica, ingekleurde potloodtekening, gesigneerd Elaerts en Calders en gedateerd 29/5/1911, met stempel Koninklijke Raad voor Kunstgebouwen en stempel Ministerie van Justitie, achterkant met stempel en vidimus van kerkfabriek en gemeentebestuur

. Liezele, Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaartkerk

- ontwerp voor drie glasramen: Maria, Heilig Hart van Christus, Jozef, ingekleurde pentekening, gesigneerd Elaerts en Calders, gedateerd 22/3/1923 en voorzien van bedrijfsstempel

. Londerzeel (Malderen), Sint-Amanduskerk

- ontwerp voor glasraam met Heilig Hart van Christus, verschijnend aan Margaretha Maria Alacoque, ingekleurde pentekening, gesigneerd Elaerts en Calders en gedateerd 27/7/1929 en voorzien van bedrijfsstempel

. Malle (Westmalle), Sint-Martinuskerk

- ontwerp voor glasraam van het Heilig Kruis, ingekleurde pentekening, gesigneerd Elaerts en Calders, 27/10/1925 en voorzien van bedrijfsstempel

. Niel, Zusters Annonciaden van Huldenberg

- ontwerp voor glasraam met Heilig Hart van Christus, ingekleurde pentekening, voorzien van bedrijfsstempel

. Ranst (Oelegem), Onze-Lieve-Vrouwkerk

- ontwerp voor glasraam met Hemelvaart van Maria, ingekleurde pentekening, gesigneerd Elaerts en Calders en gedateerd 20/2/1922

. Turnhout, Heilig Hartkerk

- ontwerp voor een glasraam met de Heilige Gerardus Mayella die brood uitdeelt aan de armen, gesigneerd Elaerts en Calders 1911

. Westerlo (Oevel), Sint-Michielskerk

- ontwerp voor glasraam met Maria die zielen uit het vagevuur bevrijdt, ingekleurde pentekening, gesigneerd Elaerts en Calders, gedateerd 19/2/1925 en voorzien van bedrijfsstempel

. niet gelokaliseerd

- ontwerp voor glaspaneel met centrale rolwerkcartouche, ingekleurde potloodtekening, in potlood bijschrift '125v' (verwijzing naar atelierboek?)
- ontwerp voor glaspanelen in groteskenstijl, ingekleurde pentekening
- neobarok siermotief, gewassen potloodtekening, gesigneerd Calders en gedateerd 1926
- ontwerp voor twee glasramen met florale motieven, overgang Art Nouveau-Art Deco, ingekleurde pentekening, gesigneerd Calders en gesigneerd 12/11/1923 (of 1925?)
- ontwerp voor vier glaspanelen in Art Nouveaustijl, o.a. ooievaars in het licht van een stralende zon en deurpaneel, ingekleurde pen- en potloodtekening
- ontwerp voor waaier boven voordeur, met medaillon waarin de letters EMS, geflankeerd door putti, ingekleurde potlood- en pentekening
- ontwerp voor glaspanelen in beaux artsstijl met art déco-inslag, opdrachtgever Van Laethem (cf. opschrift), ingekleurde tekening in potlood en pen
- ontwerp voor glaspaneel met bloemmotief in Art Nouveaustijl
- ontwerp voor glaskoepel, ingekleurde pen- en potloodtekening met stempel van aannemers Van Riel & Van den Bergh
- ontwerp voor glaskoepel (?) met zwaluwen rond een stralende zon, potlood op papier, voorzien van bedrijfsstempel V. Meinecke (decoratief kunstglas) Borgerhout
- ontwerp voor onderdeel van glaskoepel in beaux artsstijl, ingekleurde tekening in potlood en pen
- ontwerp voor twee glaspanelen in beaux artsstijl: rankwerk en medaillon waarin vrouwenfiguur, ingekleurde tekening in potlood en pen
- ontwerp voor decoratieve panelen (rankwerk), ingekleurde potlood- en pentekening, gesigneerd Elaerts en Calders en voorzien van bedrijfsstempel
- ontwerp voor twee glasramen met vrouwelijke personificaties van de Scheepvaart en Nijverheid, ingekleurde pentekening, gesigneerd Elaerts & Calders
- ontwerp voor zes glasramen in neo-Vlaamse renaissancestijl, ingekleurde pentekening, waarvan vier met tekstcartouche en twee met wapens (Antwerpen en Mechelen), gesigneerd Elaerts en Calders en gedateerd 4/5/1921 (Berchem, gemeentehuis?)
- Christus onderwijst het volk en Mozes legt de tien geboden uit aan de joden, pen op kalk
- ontwerp voor glasraam met Calvarie, ingekleurde pentekening, gesigneerd Elaerts
- ontwerp voor twee glasramen: Heilig Hart van Christus, verschijnend aan Margaretha Maria Alacoque, en IHS-monogram in cartouche, ingekleurde pentekening, gesigneerd Elaerts en Calders en gedateerd 30/6/1906
- ontwerp voor glasraam met Kroning van Maria door de Heilige Drievuldigheid, ingekleurde pentekening, gesigneerd Elaerts en Calders, gedateerd 9/5/1922
- ontwerp voor glasraam met de Heilige Helena, ingekleurde pentekening, gesigneerd Elaerts en Calders, gedateerd 6/2/1922
- ontwerp voor twee glasramen: Heilig Hart van Christus en Heilig Hart van Maria, waarboven medaillon met Pelikaan, ingekleurde pentekening, gesigneerd Elaerts
- afgekeurd ontwerp voor glasraam met doornenkroon en kruisnagels en kelk en hostie, ingekleurde pentekening, gesigneerd Elaerts en Calders, gedateerd 16/(onleesbaar)/1924
- ontwerp voor glasraam met het Laatste Avondmaal, gesigneerd Elaerts en Calders, gedateerd 5/8/1926 en voorzien van bedrijfsstempel
- ontwerp voor glasraam met de verering van een Mariabeeld, geflankeerd door de Heiligen Petronella en Constantinus, ingekleurde potloodtekening, gesigneerd Elaerts en Calders en voorzien van bedrijfsstempel
- ontwerp voor glasraam met de Heiligen Karel de Grote en Elisabeth van Hongarije en symbolische voorstelling van de Eucharistie, gesigneerd Elaerts en Calders, voorzien van bedrijfsstempel en gedateerd 3/2/1926

- ontwerp voor glasraam met scènes uit het leven van een vorst, ingekleurde potloodtekening, gesigneerd Elaerts & Calders en voorzien van bedrijfsstempel
- ontwerp voor glasraam met Heilig Hart van Christus, verschijnend aan Margaretha Maria Alacoque, ingekleurde pentekening, gedateerd 6/5/1925 met signatuur van pastoor en voorzien van stempel ‘Kerkelijke kunst ateliers St. Jozef’
- twee varianten voor architectuurdecor, voor glasraam met drie lichtbanen, pen op kalk
- twee varianten voor architectuurdecor, pen op kalk
- Aanbidding der wijzen, potlood op kalk

. niet geïdentificeerd

- schets van de afmetingen van twee glasramen, potlood

3.4 Frans Calders en Zoon

. Antwerpen, Amerikalei 64, woning Bulcke

- ontwerp voor glasraam veranda door architect A. Francken
- ontwerp voor glaskoepel veranda door architect A. Francken

. Antwerpen, Koningin Astridplein, Hôtel des Sports

- ontwerp voor glasramen badkamer tweede verdieping door architect F. Blommaert, ingekleurde pentekening, gesigneerd en gedateerd 28/7/1934
- ontwerp voor glaspanelen in de gelagzaal, voorzien van annotaties, gesigneerd en gedateerd 14/11/1934

. Antwerpen, Koningin Elisabethlei, woning Christiane

- ontwerp voor glasraam met fontein in tuin, bestemd voor de badkamer, voorzien van aantekening door architect Adolf Van Coppernolle

. Antwerpen, Mechelsesteenweg (waarschijnlijk nummer 121)

- ontwerp voor glasraam in trapzaal van appartementsgebouw, ontworpen door architect De Vroey (Berchem), ingekleurde pentekening, voorzien van bedrijfsstempel Jean De Vroey & zoon

. Antwerpen (Berchem), Sint-Hubertusstraat en Terlinckstraat, woning mevr. Simons-De Lescluse

- ontwerp voor glaskoepel en raam in neorococo, ingekleurde pentekening, naar ontwerp van architect A. Van Coppernolle, 1938

. Antwerpen (Berendrecht), Kapel van Hagelberg

- ontwerp voor glasraam met Sint-Paulus, ingekleurde pentekening, gesigneerd, voorzien van bedrijfsstempel en gedateerd 1/10/1938

. Antwerpen (Borgerhout), Jozef Posenaerstraat

- ontwerp voor glasraam voor woning Wieme, voorzien van bedrijfsstempel met datering 23/12/1936

. Antwerpen (Deurne), Sterckshof

- plattegrond voor herstelling en heropbouw van het kasteel, 10/6/1922

. Antwerpen (Deurne), Minervastraat, woning Gielis

- ontwerp voor decoratieve panelen door architect Ottelohé, ingekleurde pentekening, voorzien van bedrijfsstempel en gedateerd 6/8/1937

. Antwerpen (Merksem), gemeentehuis

- ontwerp voor decoratief raam in de vestibule, ingekleurde pentekening, gesigneerd

. Berlaar (Gestel), Hof van Rameyen en Gestelhof

- ingekleurde kopie van ontwerp voor glaspaneel met wapens van de bewoners, gesigneerd door architect E. Heylen en gedateerd 1942 (?)

. Brussel, Sint-Michielskathedraal (restauratie historische glasramen, circa 1952)

- kopie van tekening van architect E. Dhuicque van glasraam van de heilige Goedele en van glasraam van de heilige Margaretha

- kopie van tekening van architect E. Dhuicque van glasraam van het Laatste Oordeel
- kopie van tekening van architect E. Dhuicque van glasraam van Maria, glasraam van Filips de Schone en Johanna de Waanzinnige, glasraam van Maximiliaan van Oostenrijk en Maria van Bourgondië

. Edegem, Onze-Lieve-Vrouw van Lourdeskerk

- Paul Wante, ontwerp voor glasraam met Majestas Domini, pen op kalk (met identificerend opschrift door A. Calders)

. Mortsel, Heilig Kruiskerk

- ontwerp voor wijziging van een koorraam, met o.a. Hemelvaart van Maria, ingekleurde pentekening, voorzien van bedrijfsstempel en datering 22/4/1938

. niet geïdentificeerd

- schets van 6 ramen met vermelding van de onderwerpen: Huwelijk, Opdracht, Lourdes, Ludovicus, Franciscus, Antonius; op achterzijde tekst voor een glasraam (B. De Roeck H. Kuypers 1938)
- ontwerp voor twee glasramen met centraal medaillon: kruis met Christusmonogram en duiven en Mariamonogram, ingekleurde potloodtekening voorzien van bedrijfsstempel en gedateerd 5/7/1948
- ontwerp voor decoratief glasraam met onderaan medaillon waarin de letters AB, ingekleurde pentekening, voorzien van bedrijfsstempel en gedateerd 11/12/1946
- schets van drie glasramen, waarvan twee uitgewerkt: Openbaar Leven van Christus en Passie van Christus en prefiguraties uit het Oude Testament, potloodtekening
- ontwerp met twee musicerende engelen, deurpanelen in de hal van het huis van de heer Van Linden, ingekleurde pen- en potloodtekening, gesigneerd en gedateerd 1943
- ontwerp voor glaspanelen met integratie van fragmenten van oude glasramen, ingekleurde potloodtekening, voorzien van bedrijfsstempel en gedateerd 5/10/1945
- ontwerp van architect Jan De Vroey voor glasramen, ingekleurde pentekening, voorzien van stempel architect
- ontwerp voor koepel en glasraam, ingekleurde pentekening

Charles Elaerts en Frans Calders of Frans Calders en Zoon – toeschrijvingen op stilistische of andere basis

. Antwerpen, Tabaksvest, kantoor verzekeringsagent
- ontwerp voor glaspanelen met wapens van firma's, deels ingekleurde pen- en potloodtekening met later aangebrachte identificaties
- vier wapens, potloodtekening
- vier wapens, potloodtekening

. niet geïdentificeerd
- ontwerp voor glasraam met het embleem van de Koninklijke Maatschappij der Bouwmeesters van Antwerpen (KMBA), ingekleurde potloodtekening
- decoratieve motieven (wapen van Antwerpen, zuil, lauwerkrans e.d.), voorbereidende tekening voor het ontwerp voor glasraam met het embleem van de KMBA, potlood op kalk
- (voorzijde) ontwerp voor medaillon met zuil als symbool van Architectuur, (achterzijde) ontwerp voor medaillon met symbolen van Architectuur, voorbereidende tekening voor het ontwerp voor glasraam met het embleem van de KMBA, potlood
- ontwerp voor medaillon met symbolen van Architectuur, voorbereidende tekening voor het ontwerp voor glasraam met het embleem van de KMBA, potlood
- stempelafdruk van een kroon op papier, voorbereiding van het ontwerp voor glasraam met het embleem van de KMBA
- twee vrouwenhoofden in medaillon, potlood op kalk
- ontwerp voor decoratief glaspaneel met symmetrische motieven en centrale ruitvorm, pentekening
- ontwerp voor paneel met vruchtenkorf, art déco, ingekleurde pentekening
- ontwerpen voor motieven in art déco, deels ingekleurde potloodtekening
- ontwerp van decoratieve motieven voor glasraam, ingekleurde pentekening
- ontwerp voor decoratief glaspaneel, art déco, potlood op kalk
- ontwerp voor glaspanelen, ingekleurde pentekening
- ontwerp voor medaillon met skiër, ingekleurde pen- en potloodtekening

3.5 Oscar Calders en Zoon

. Antwerpen, Onze-Lieve-Vrouwkathedraal

- schets van het maaswerk van het raam in de kerkmeesterskamer

. Antwerpen, Sint-Jacobskerk

- M. Hizette, ontwerp voor glasraam, potlood en aquarel
- M. Hizette, ontwerp voor glasraam (variant op het vorige), potlood en aquarel
- Glas-in-loodramen ontworpen door Crespin en Hizette, uitgevoerd door O. Calders en Zoon

Foto's

- dagmaten raam 8
- aantekeningen, documentatie

Bewaarplaats: dossier, plannenkast

. Antwerpen, Sint-Laurentiuskerk

- ontwerp voor 4 glasramen met wapens paus en kanunniken, pen, potlood en aquarel, 1952

. Antwerpen (Berchem), Sint-Theresiakerk

- Jos Michiels, ontwerp twee glaspaneeltjes met bloemen, 1968

. Bouwel
Sint-Donatuskerk
Glas-in-loodraam, ontwerp L. Crespin, uitvoering Calders

Gelegenheidsdrukwerk

. Brussel
Kathedraal Sint-Michiel en Sint-Goedele
Glas-in-loodraam Ferdinand III van Oostenrijk en Eleonora, 1656

. Foto

Bewaarplaats: plannenkast

. Château d'Oeux, kapel La Soldanette

- ontwerp voor glasraam met wapen van André-Marie Charue, bisschop van Namen, potlood met aquarel (1955-1956)
- afbeelding van het wapen van Charles-Marie Himmer, bisschop van Doornik
- karton van het wapen van Charles-Marie Himmer, bisschop van Doornik (1955-1956)

. Dessel, kerk

- profielen van de glasramen, plan door provinciaal architect J. Schellekens, 1949

. Gent, Halynskapel

- karton voor glasraam met de Heilige Catharina: wapen en opschrift, pen, potlood en aquarel (1957)
- karton voor glasraam met de Heilige Catharina: opschrift
- schetsontwerp voor glasraam met de Heilige Catharina, potlood en waterverf

. Gent, Kerk van de Heilige Kerst

- opmetingstekening bovenraam middenschip

. Hoogstraten, Sint-Catharinakerk
Uitname glasramen, 1941

Foto's

. Gierle
Onze-Lieve-Vrouwekerk
Glas-in-loodraam hoogkoor
Oscar Calders & Zoon naar ontwerp van Maurice Hizette

Foto

Bewaarplaats: fotoberging

. Kalmthout (Nieuwmoer)
Kerk Onze-Lieve-Vrouw ten Hemel Opgenomen
Glas-in-loodramen

Foto

. Luik, Sainte Juliennekerk

- ontwerp voor glasramen in de winterkapel (1969)

. Mechelen, Onze-Lieve-Vrouw over de Dijlekerk

- ontwerpen, schetsen en kalkafdrukken van glasramen (geheel en fragmenten) met aanduiding van compositie en kleurgebruik
- plattegrond van de kerk, met aanduiding van de glasramen van Calders en van andere ateliers
- dossiers over de timing van de ramen, 29/7/1966 en 28/8/1967, opgesteld door architect J. Lauwers
- foto's

. Mortsel, Antwerpsestraat, café

- Jos Michiels, ontwerp voor glasraam met drinkende pater, houtskool, met identificerende aantekening door A. Calders

. Opwijk (?)

- Jos Michiels, ontwerp voor drie glasramen, pen en aquarel

. Wuustwezel (?)
Glas-in-loodraam

- foto

. niet gelokaliseerd

- M. Hizette, ontwerp voor drie glasramen, onder meer het Doopsel van Christus, pen en aquarel
- Jos Michiels, ontwerp voor glasraam met pastoraal onderwerp, pen en aquarel
- opmetingsschets van 6 (te restaureren?) glasramen
- Frans Van Immerseel, Tijl en Nele, potlood
- Frans Van Immerseel, Tijl en Nele, pen en potlood
- Frans Van Immerseel, Reynaert de Vos en Cuwaert, potlood
- Frans Van Immerseel, scène uit het verhaal van Reynaert de Vos, potlood (2 vellen papier)

- Frans Van Immerseel, bakker en bakkersknecht, potlood (2 vellen papier)
- P. Victor, ontwerp voor drie glasramen: scènes uit de Passie van Christus, met de heilige Lambertus en Onze-Lieve-Vrouw
- Oscar Calders, Hoofd van Christus, houtskool, met vermelding van voornaam; op achterzijde ontwerpen voor decoratieve glaspanelen in strenge art decostijl, potlood
- ontwerp voor twee glaspanelen: soldaten in een schip en ridder te paard, potlood op kalk
- vier ontwerpen voor medaillon met muziekinstrumenten, potlood
- karton met twee medaillons met muziekinstrumenten, potlood
- ontwerp met twee wapens: Berendrecht (?) en Vlaanderen, potlood
- ontwerp met wapens van paus Pius XII en kardinaal Van Roey, ingekleurde potloodtekening
- karton met wapen van paus Pius XII, potloodtekening
- karton met wapen van kardinaal Van Roey, potloodtekening
- karton met ongeïdentificeerd wapen, ingekleurde potloodtekening
- blad met wapens van paus Pius IX en paus Pius X, potloodtekening

Glas-in-loodraam
1974

Tekening

Bewaarplaats: plannenkast

. toegeschreven op basis van datering, stilistische kenmerken e.d.

- watergolven, zeepaardjes en vis, inkt en potlood op papier
- kopie van ontwerp voor ruitvormig paneel met symbolische voorstelling van Overweging, gedateerd en geïnventariseerd 53/339/D

3.6 Armand Calders (wordt: CE/C 4)

4.2. Personalia

. studiemateriaal en aantekeningen over atelier Stalins & Janssens

. fotosessie atelier Augustin Stalins De Damhouderestraat 14 Antwerpen

Bewaarplaats: fotoberging

. typescript A. Calders, *De evolutie van de glazenierskunst in de 20ste eeuw*, onuitgegeven publicatie, 1967. (onvolledig)

. documentatie over glasschilders, o.a. Eugeen Yoors, Jef Huygh: aantekening, ex. Oridagalm, 10, 1997 met artikel over Sint-Laurentiuskerk, Stalins (in functie van artikel in *Doorgelicht*)

. documentatie over de Sint-Willibrorduskerk, de Sint-Eligiuskerk en Sint-Amanduskerk Stuivenberg

. Studie glasramen Onze-Lieve-Vrouw Bezoekingskerk Meer (atelier Stalins & Janssens; Gust Ladon), 2000 (Onvolledig, anoniem)

. typescript over de glasramen in de Sint-Jacobskerk Antwerpen

. tentoonstelling Landschappen van Armand Calders (galerij Cellart 1980): typescript met gedetailleerde biografie

. samenvatting van een lezing over glasschilderkunst in Antwerpen voor het Orida-genootschap (1987)

. A. Calders, De kathedraal van de Seefhoek. De neogotische St.-Amanduskerk te Antwerpen, 2002 (verschillende versies)

. diploma bruikleen voor de Taipei International Exhibition of Traditional Arts & Crafts, 1993

. Christus Koningkerk Antwerpen (lezingen en bijdrage monografie)

4.3.1 België

4.3.1.1 Aalst
Oude Vismarkt

Kartons

Bewaarplaats: plannendoos

4.3.1.2 Antwerpen
Stadhuis
Jubileumraam burgemeester L. Craeybeckx 1973

Tekening

Bewaarplaats: doos

4.3.1.3 Antwerpen
Christus Koningkerk
Glas-in-loodramen (1961-1970):
- Sacramentsdag (bovenramen schip), 1962
- Graflegging (bovenramen kruisbeuk), 1965
- Advent (westgevel)

- Het Heilig Hart (bovenramen schip), 1962
- Vasten (bovenramen schip), 1965
- Pinksteren (bovenramen kruisbeuk), 1965
- Kerstmis, Drie Koningen (bovenramen schip), 1965
- Laatste Avondmaal, Kruisiging (bovenramen kruisbeuk)
- glasramen doopkapel, 1961
- Heilige Drievuldigheid (bovenramen kruisbeuk), 1965
- Intrede in Jeruzalem (bovenramen kruisbeuk), 1965
- Ons Heer Hemelvaart (bovenramen kruisbeuk), 1965
- rondlicht kruisbeuk, 1961
- Heilig Oliesel (roosvenster portalen zijkant)
- boogramen, 1970

Tekeningen

Bewaarplaats: plannenkast

4.3.1.4 Antwerpen
Keizerstraat
Sint-Annakapel
Behandeling historische glasramen

Correspondentie, aantekeningen, behandelingsverslag door Warner Berckmans

4.3.1.5 Antwerpen (Berchem) (vanaf hier moeten de dossiers in de depots hernummerd worden)
Boomgaardstraat 105-107
Glas-in loodramen Stad aan de stroom, Oud Antwerpen, 2003

Tekeningen, tekst over de ramen

Bewaarplaats: plannenkast

4.3.1.6 Antwerpen (Berchem)
Driekoningenstraat
Cultureel Centrum
Glasreliëf in lood Tussen vierkant en cirkel

Foto

Bewaarplaats: fotoberging

4.3.1.7 Antwerpen (Berchem)
Kerk Onze-Lieve-Vrouw Middelares
Glasramen (glasraam koor en bovenramen doopkapel) , 1964

Tekeningen

Bewaarplaats: plannenkast

4.3.1.8 Antwerpen (Berchem)
Stedelijke Academie voor Plastische Kunsten van het district Berchem
Glasraam in diverse technieken Punt en lijn, 1982/1983
Armand Calders (ontwerp) in samenwerking met leerlingen glasschilderkunst

Tekening

Bewaarplaats: plannenkast

4.3.1.9 Antwerpen (Berchem)
Glasreliëf in lood Totem, 1986

Tekening

Bewaarplaats: grote doos

4.3.1.10 Antwerpen (Deurne)
Rusthuis mortuarium
Glasraam, 2002

Tekeningen

Bewaarplaats: plannenkast

4.3.1.11 Antwerpen (Wilrijk)
Woning R. De Loose
Glas-in-lood in betonconstructie, 1966

Tekeningen

Bewaarplaats: plannenkast

4.3.1.12 Edegem
Bejaardencomplex De Ideale Woning
Glasreliëf in lood Levensweg, 1988

Tekening

Bewaarplaats: plannenkast

4.3.1.13 Hoeselt (Sint-Huibrechts-Hern)
Sint-HubertusKerk
Glas-in-loodraam voorkerk, 1960

Tekening

Bewaarplaats: plannenkast

4.3.1.14 Hove/Boechout, Houthandel Joris

karton en ontwerp voor glasraam met voorstelling van boom en bloemen

Bewaarplaats: plannendoos

4.3.1.15 Jette
Gemeentebestuur
Glasreliëf in lood Ecce Homo, 1979

Foto

Bewaarplaats: fotoberging

4.3.1.16 Lede
Kapel bejaardentehuis
Glas-in-loodraam Kruis 1967

Tekeningen

Bewaarplaats: plannenkast

4.3.1.17 Leuven
Glas-in-loodraam Sint-Jan de Evangelist

Tekening

Bewaarplaats: plannendoos

4.3.1.18 Leuven (Kessel-Lo)
Collectie A. Oleo
Glasreliëf in lood Universaliteit

Foto

Bewaarplaats: fotoberging

4.3.1.19 Lier
Sint-Gummaruskerk
Wedstrijdontwerp glas-in-loodraam Sint-Gummarusfeesten 1965

Tekeningen, wedstrijdreglement, aantekeningen, foto's en fotonegatieven, correspondentie, drukwerk,

Bewaarplaats: plannenkast, doos, fotoberging

4.3.1.20 Lille
Sint-Pieterskerk
Glasraam Sint-Carolus Borromeus en Sint-Juliana, 1971

Tekening

Bewaarplaats: doos

4.3.1.21 Malle
Monasterium annunciaten
Glas-in-loodraam inkomdeur kapel, 1973

Bewaarplaats: plannenkast

4.3.1.22 Mortsel
Dokterswoning
Glas-in-loodraam Levenswortel, 1980

Foto

Bewaarplaats: fotoberging

4.3.1.23 Niel
Sint-Jozefkerk
Glas-in-loodramen benedenramen schip, 1974-1975
Tekeningen

Bewaarplaats: plannenkast

4.3.1.24 Nijlen
Glas-in-loodraam

Tekeningen

Bewaarplaats: doos, plannendoos

4.3.1.25 Puurs (Ruisbroek)
Onze-Lieve-Vrouwekerk
Glas-in-loodramen (benedenramen hoogkoor, kruisbeuk), 1964-1968

Tekeningen, foto's

Bewaarplaats: plannenkast, fotoberging

4.3.1.26 Stekene
Gemeentehuis
Ontwerper G. Staes, uitvoerder A. Calders
Verschillende glasramen

Kartons

Bewaarplaats: plannendoos

4.3.1.27 Wommelgem
Particuliere woning (?)

Glasreliëf in lood, 1970, in 1974 geïntegreerd in glasraam

Tekening

Bewaarplaats: plannenkast

4.3.2 Buitenland

4.3.2.1 Ebeltoft (Denemarken)
Museum for International Glass Art
Glasreliëf in lood

Foto

Bewaarplaats: fotoberging

4.3.2.2 Graubünden (kanton in Zwitserland)

Glas-in-loodraam, 1971

4.3.2.3 Lima (Peru)
Collectie R. Kuypers
Glasreliëf in lood Aarde, 1977

Foto

Bewaarplaats: fotoberging

4.3.3 Niet geïdentificeerd

Diverse tekeningen en kartons voor glas-in-lood en glas in betonramen; foto van aquarellen

Bewaarplaats: doos, grote doos, plannendoos, fotoberging

. Essen, apotheker Deboutte

- karton en ontwerp voor glasraam met voorstelling van plantaardige motieven

. Kalmthout Achterbroek, kerk Onze-Lieve-Vrouw van Bezoeking en Bijstand, herdenkingsraam

- karton en ontwerp voor glasraam voor het 25jarig jubileum van de pastoor, 1978

. Leuven (niet verder gespecificeerd, opdracht voor particulier)

- karton glasraam met Johannes de Evangelist, 1998

. Mortsel, woning dokter R. Lenaerts

- kartons glasreliëf in lood *Levenswortel*, 1980

Niet geïdentificeerd:

. ingekleurd ontwerp voor glasraam, voorstelling met vissen

4.8. Varia

. monografie Christus Koningkerk (2007)

Teksten, correspondentie, documentatie (o.a. expertverslag J. Smolderen over de oorlogsschade)

. Antwerpen (Antwerp Aksent), tentoonstelling Van Stalins tot Calders, 2002

Uitnodigingsdrukwerk

. Zwijndrecht, Heilig-Kruiskerk
Nieuw glasraam (met A. Calders als deskundige)

Bestek, verslagen, correspondentie, literatuur

. M. Dobbelaer, *Studie omtrent glasverven en schilderen op glas*, Stedelijke Academie voor Beeldende Kunsten Berchem (o.l.v. A. Calders), 1998.

. W. Verstraeten, *De zinkende Petrus*, Stedelijke Academie voor Plastische Kunsten Berchem (o.l.v. A. Calders), 1991. [= studie over glasraam Gust Ladon]

Voorlopig niet toegeschreven

- ontwerp voor medaillon met Justitia, potlood
- ontwerp voor medaillon met Justitia, met variant, potlood
- karton voor glasraam met Maria met Kind, houtskool
- ontwerp met drie symbolen in ovalen: zegenende hand, paternoster, roos
- sjabloon met adelaar
- ontwerp met symbolen van de beeldhouw- en bouwkunst in ovaal, potlood
- ontwerp met symbolen van de schilderkunst in ovaal, potlood
- vogels, verf op kalk
- papegaai, verf op kalk
- ontwerp voor twee medaillons: kruis met slang tussen twee palmbomen en (andere zijde) kruis met IHS-monogram en twee ankers, potlood
- ontwerp voor medaillon met fruit- en bloemenkorf
- twee evangelisten, ingekleurde tekening in potlood en pen
- ontwerp voor glasraam met decoratief vlechtwerk, ingekleurde potloodtekening
- ontwerp voor drie glaspanelen: Scheepvaart; Industrie; Welvaart, potlood
- ontwerp voor drie panelen: Zomer, Herfst, Winter, potlood
- ontwerp voor decoratieve elementen: medaillon met weegschaal in rolwerk, vrouwenhoofd in rolwerk, potlood op kalk
- sjabloon met vegetale motieven
- sjabloon met vegetale motieven
- ontwerp voor glaspanelen met heraldische motieven (o.a. provincie Antwerpen) in neorenaissance rolwerk, met twee bijkomende medaillons
- schets voor glasraam met de Heiligen Batholomeus en Jacob, potloodtekening
- ontwerp voor glaspanelen, ingekleurde potloodtekening

Atelierboeken

- August Stalins (27/10/1873-31-12-1900)
- August Stalins (1901-…)
- August Stalins, Augustin Stalins, Ch. Elaerts, Frans Calders (4/9/1897-april 1949)

Per opdracht is de identificatie van de opdracht (gemeente, gebouw en/of opdrachtgever) en soms de datering vermeld en is een schets van de glasramen gemaakt met aanduiding van de maten. Meestal zijn bijkomende gegevens genoteerd: technische en/of iconografische informatie.

Foto's

August Stalins

. Diest, Onze-Lieve-Vrouwekerk

- ontwerp voor een glasraam met Kruisafneming, gesigneerd Aug. Mingaye, 1897
- ontwerp voor een glasraam met Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeën, gesigneerd Aug. Mingaye, 1897
- goedgekeurd ontwerp voor een glasraam met Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeën, gesigneerd Aug. Mingaye, 1897

. Stabroek, Sint-Catharinakerk

- goedgekeurd ontwerp voor twee glasramen met voorstelling van vrouwelijke heilige in aanbidding van het Heilig Hart en de Heiligen Machutus en Catharina

. Tongerlo, abdijkerk

- ontwerp voor het glasraam De Heilige Norbertus steunt paus Innocentius II, gesigneerd Aug. Mingaye, 1898, voorzien van de bedrijfsstempel (linksboven gedeeltelijk zichtbaar)

. niet gelokaliseerd

- ontwerp voor een glasraam met de Vier Evangelisten, gesigneerd Stalins & Janssens (2 ex.)
- ontwerp voor een glasraam met de Vier Evangelisten, gesigneerd Stalins & Janssens (onderste fragment)
- ontwerp voor een glasraam met de Vier Evangelisten, gesigneerd Stalins & Janssens (bovenste fragment)
- ontwerp voor een glasraam met de Heiligen Augustinus en Ambrosius, gesigneerd Stalins & Janssens
- ontwerp voor een glasraam met scènes uit het leven van Maria (Huwelijk van Maria en Jozef en Heilige Familie met Johannes de Doper), voorzien van de bedrijfsstempel
- ontwerp voor een glasraam met de Heilige Drievuldigheid en de Heiligen Willibrordus en Severinus
- ontwerp voor een glasraam met de Heilige Martinus die zijn mantel deelt

Oscar Calders & Zoon

. Antwerpen, Dames van het Christelijk Onderwijs

- huwelijk van Jozef en Maria, ontwerp L.K. Crespin (zwart-wit en kleur)
- Nederdaling van de Heilige Geest
- roeping tot het kloosterleven
- de terugkeer van de verloren zoon
- drie glasramen: de Heiligen Jan Berchmans, Lutgardis en Maria

. Antwerpen, Sint-Jacobskerk

- drie glasramen: Geboorte van Christus, Opdracht in de tempel, Christus en de schriftgeleerden in de tempel
- Nederdaling van de Heilige Geest, ontwerp L.C. Crespin en M. Hizette
- Tenhemelopneming van Maria, ontwerp L.C. Crespin
- Rechtvaardigheid en Wijsheid (glasraam in de Sint-Ivokapel), ontwerp L.C. Crespin (2 ex.)
- Aanbidding van het Heilig Sacrament, ontwerp L.C. Crespin
- drie glasramen: Verrijzenis van Christus, Annunciatie en Verrijzenis van Christus, ontwerp L.C. Crespin

. Brecht (Sint-Lenaarts), Sint-Leonarduskerk

- scènes uit het leven van Sint-Leonardus, circa 1535, restauratie (kleur)
- drie glasramen: scènes uit de passie van Christus, ontwerp L.C. Crespin

. Kalmthout, Onze-Lieve-Vrouwekerk

- huwelijk van Jozef en Maria en bezoek aan Elisabeth

. Kalmthout, Onze-Lieve-Vrouw van Bezoeking en Bijstand

- drie glasramen in verband met de geschiedenis van de kerk

. Mechelen, Sint-Romboutskerk

- twee glasramen van de Boom van Jesse (herdenking 500 jaar Sint-Romboutstoren), ontwerp L.C. Crespin

. niet gelokaliseerd

- reeks van negen glasramen: de Heiligen Julius, Barbara, Antonius en Maria, Jezus, de Heiligen Philippus, Catharina, Jacobus, Elisabeth
- Annunciatie, met scènes uit de passie van Christus en uit het Leven van Maria
- Opstanding uit het graf, 1953
- acht medaillons: scènes uit het leven van Maria en uit de passie van Christus
- drie glasramen: scènes uit het Oude Testament, scènes uit het openbaar leven van Christus, scènes uit de Handelingen der Apostelen

Andere

- Een leger trekt op naar een stad, door atelier Ferdinand Müller, 1909

Drukwerk

- glasramen met de Heiligen Marcus, Mattheus, Lydia en Alice, Stalins & Janssens
- glasraam met de Heiligen Dominicus, ? en Thomas van Aquino, Stalins & Janssens
- Bourgondisch glasraam in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Antwerpen, Stalins & Janssens
- Bourgondisch glasraam in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Antwerpen, Stalins & Janssens
- glasraam met de aartsengel Gabriël in de Sint-Antoniuskerk van Brecht, Stalins & Fils
- glasraam van de gilde der rechtsgeleerden in de Sint-Jacobkerk van Antwerpen, gesigneerd Augustin Stalins (4 ex.)

Correspondentie over het archief (1995-2002)

Studies

. studies van studenten van A. Calders, gewijd aan L.C. Crespin (fotokopie)
. studie van A. Calders over Frans Calders, 30/2/1992

Varia

- blad met glasraam door firma Jessel uit Berlijn, uit een boek uitgegeven bij Claesen, Berlijn, voorzien van aantekeningen

Vragen

1. Welk atelier heeft de ramen in het Sterckshof geleverd?
2. cantoria cf. periode Stalins & Janssens
3. Lexikon der chr. Ikonographie: voor identificatie van enkele heiligen (periode Stalins & Janssens en Augustin Stalins)
4. nakijken wat Elaerts en Calders in 1922 voor de kerk van Oelegem (OLV) en die van Oevel ontworpen hebben: H. Helena, Kroning van Maria door de H. Drievuldigheid?
5. nakijken wat Elaerts en Calders in 1925 voor een kerk van Westmalle gedaan hebben: Heilig Hart van Christus, verschijnend aan Margaretha Maria Alacoque

Bibliotheek

De Bleser, A., *De Sint-Amandusparochie en haar neogotische kerk te Antwerpen*, Antwerpen, 1990.

Evens, L., *Stalins en Janssens. Een Antwerps glazeniersatelier uit de late negentiende en vroege twintigste eeuw. Een historische en stilistische studie*, lic. verhandel., Leuven, 2002.

Plechtige wijding der parochiekerk Christus-Koning door Zijne Eminentie kardinaal Van Roey aartsbisschop, 1937.

Rambaut, a. (red.), *Doorgelicht*, Gent, 1999. (2 ex.)

Stalins, A., *Quelques réflexions sur l'art de la peinture sur verre*, Antwerpen, 1908.

Calders, A., *Van Stalins tot Calders. 130 jaar glasraamontwerpen in de provincie Antwerpen*, tentoonstellingscatalogus, Antwerpen, 2002.